

140/15.02.00/2026

Lausuntopalvelu
www.lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö 22.6.2026

Etelä-Savon maakuntaliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi matkailijaverolaiksi, VN/35084/2025-VM-157

Valtiovarainministeriölle

Etelä-Savon maakuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi matkailijaverolaiksi. Tässä lausunnossa on huomioitu Etelä-Savon maakuntahallituksen tammikuussa 2026 käsittelemä matkailijaveron valmisteluvaiheen kannanotto sekä elokuussa 2026 käydyn sidosryhmäkeskustelun keskeiset näkemykset. Kuntayhtymänä maakuntaliitto on alueensa kuntien edunajaja. Etelä-Savon matkailutoimialan kestävä kasvu on alueen kuntien ja elinkeinotoimijoiden yhteisesti tunnistettu tahtotila.

Yleiset huomiot

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää tärkeänä, että matkailun kestävää kehittämistä ja matkailusta kunnille aiheutuvien kustannusten kattamista tarkastellaan kokonaisvaltaisesti. Matkailu on Etelä-Savolle kansallisestikin vertaillen merkittävä elinkeino, jolla on suuri vaikutus alueen työllisyyteen, yritystoimintaan ja elinvoimaan. Maakunnan vahvuuksia ovat erityisesti vapaa-ajan asuminen, kotimainen matkailu sekä kasvava kansainvälinen kiinnostus järvialueen matkailua kohtaan. Liikamatkailua tai turismin kielteisiä vaikutuksia ei ole tietojemme mukaan raportoitu. Alkuvaiheessa matkailijaveron tuotto saattaa yksittäisissä kunnissa jäädä jokseenkin maltilliseksi.

Etelä-Savon matkailuala on edelleen kasvuvaiheessa. Alueen matkailuyritykset ovat viime vuosina sopeutuneet poikkeuksellisiin kriiseihin. Kustannustason nousu ja kuluttajien taloudellinen asema ovat haastaneet Etelä-Savolle erittäin tärkeän kotimaisen matkailijasegmentin, joka kattaa noin 90 prosenttia yöpymisistä. Geopoliittisten muutosten vaikutukset ovat olleet erityisen raskaat koko itäisen Suomen matkailukysynnälle, ja Venäjältä suuntautuneen matkailun pitkäkestoinen päätyminen on muuttanut alueen toimintaympäristöä olennaisesti. Tästä syystä matkailijaveron mahdolliset vaikutukset alueen kilpailukykyyn, kysyntään ja yritysten kannattavuuteen tulee arvioida erityisen huolellisesti.

Matkailijaveroa koskevan lakiluonnoksen keskeiset huolenaiheet Etelä-Savon kannalta kohdistuvat veron ja sen täytäntöönpanomekanismin mahdollisiin negatiivisiin elinvoimavaikutuksiin. Toisaalta lakiluonnokseen on kirjattu monia valmisteluvaiheen kannanotossa esille nostamiamme huomioita, kuten kuntien päätösvalta veron käyttöönotossa, mistä kiitämme valmistelijoita.

Matkailijaveron tuotto voisi parhaimmillaan ja oikein kohdennettuna tuoda lisäresursseja kestävä matkailun pitkäjänteiseen kehittämiseen. Etelä-Savossa lisäresursseja tarvittaisiin erityisesti uusien asiakassegmenttien tavoittamiseen, kansainväliseen markkinointiin, saavutettavuuden vahvistamiseen sekä matkailun kestävä kasvun

edellytysten parantamiseen. Veron vaikutukset yritysten kilpailukykyyn, kysyntään, palvelutarjonnan säilymiseen ja hallinnolliseen taakkaan arvioida huolellisesti.

1. Kuntien päätösvalta

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää erittäin tärkeänä, että matkailijaveron käyttöönotto on kunnille vapaaehtoista, ja että päätösvalta veron käyttämisestä säilyy kunnilla.

Maakuntaliitto pitää myönteisenä, että luonnoksen mukaan kunta voi itse päättää veron käyttöönotosta sekä arvoperusteisen veron prosenttimäärästä vaihteluvälin sisällä. On tärkeää, että verotuotto jää kunnalle. Kuntien ja matkailualueiden erilaiset lähtökohdat voidaan näin huomioida päätöksenteossa. Lainsäädännön tulee mahdollistaa riittävä paikallinen harkinta ilman tarpeettomia valtakunnallisia rajoitteita.

2. Veron käyttötarkoitus ja yleiskatteellisuus

Maakuntaliitto pitää myönteisenä sitä, että matkailijavero voisi tuoda kunnille uusia tulonlähteitä sekä mahdollisuuksia kehittää matkailuinfrastruktuuria ja palveluita. Etelä-Savossa, Saimaan alueella sekä Järvi-Suomen suuralueella tarvitaan lisäresursseja erityisesti tunnettuuden nostoon uusien kansainvälisten matkailijaryhmien keskuudessa. Kuntien mahdollisuudet panostaa kansainväliseen matkailumarkkinointiin ovat tällä hetkellä rajalliset.

Merkittävä huolenaihe on kuitenkin veron yleiskatteellisuus, mikä on teknisesti ymmärrettävää. Lakiluonnoksessa ei aseteta velvoitetta kohdentaa verotuottoja matkailun kehittämiseen, matkailuinfrastruktuuriin tai matkailun aiheuttamien vaikutusten hallintaan. Lakia ei suunnattaisi matkailun kestävyysnäkökulman tukemiseen.

Vaikka matkailijaveron tuotto olisi oikeudellisesti yleiskatteellista, hallituksen esityksen perusteluihin tulisi kirjata selkeä tavoite siitä, että verotuottoja suunnataan matkailun kehittämiseen, kestävyYTEEN, infrastruktuuriin, saavutettavuuteen ja palveluihin.

Veron hyväksyttävyyden matkailuyritysten ja matkailijoiden näkökulmasta paranisi olennaisesti, mikäli verotuottojen käyttö matkailua tukeviin tarkoituksiin olisi nykyistä vahvemmin sidottu tai ainakin läpinäkyvästi raportoitu. Jotta matkailijavero olisi alueen toimijoiden näkökulmasta hyväksyttävä, tulisi sen tuoton kohdentua selkeästi ja läpinäkyvästi matkailun toimintaedellytysten, kestävyYDEN, infrastruktuurin, saavutettavuuden ja palvelujen kehittämiseen.

3. Vaikutukset matkailuyritysten kilpailukykyyn

Maakuntaliitto pitää välttämättömänä, että veron vaikutuksia matkailualan kilpailukykyyn arvioidaan tarkasti. Lakiluonnoksessa arviointia on tehty kiitettävästi muun muassa hintajoustoa pohtien.

Etelä-Savon matkailuyritysten mahdollisuudet siirtää viimeaikaisia kustannusnousuja ja arvonlisäveromuutoksia kuluttajahintoihin ovat olleet rajalliset, koska kysyntä on monin paikoin vasta toipumassa ja majoituskapasiteettia on edelleen käytettävissä. Matkailun kasvupotentiaali perustuu pitkälti uusien asiakkaiden houkuttelemiseen ja kansainvälisen kysynnän vahvistamiseen. Rajoittaville toimenpiteille ei nähdä tällä hetkellä tarvetta.

Maakuntaliitto on tiedostanut elinkeinotoimijoiden huolen siitä, että vero voisi nostaa majoituksen kokonaishintaa, ja siten heikentää hintakilpailukykyä. Kysyntä erityisesti hintaherkkien asiakasryhmien keskuudessa voisi alentua. Etelä-Savossa kotimaan matkailun osuus yöpymisistä on erittäin suuri, minkä vuoksi matkailijaveron vaikutuksia on arvioitava erityisesti hintaherkän kotimaisen kysynnän näkökulmasta.

Maksukykyisempien asiakasryhmien kohdalla hintajouaston merkitys lienee vähäinen. Kasvua hakevilla matkailualueilla veron kilpailukyky- ja kannattavuusvaikutukset voivat korostua enemmän kuin alueilla, joissa matkailukysyntä on jo erittäin vahvaa.

Matkailijaveron mahdollinen käyttöönotto edellyttäisi myös huolellisesti valmisteltua viestintää, jotta vero ei näyttäyty matkailijoille pelkkänä hinnankorotuksena eikä heikennä alueen houkuttelevuutta uusien asiakasryhmien silmissä. Erityisen tärkeää tämä on Etelä-Savon kaltaisella kasvua tavoittelevalla matkailualueella, jossa tunnettuutta ja kysyntää rakennetaan pitkäjänteisesti.

4. Vaikutukset pienimuotoiseen majoitustoimintaan

Maakuntaliitto pitää perusteltuna, että verotuksessa pyritään neutraaliin kohteluun eri majoitusmuotojen välillä ja että myös alustatalouden kautta tapahtuva majoitustoiminta kuuluu sääntelyn piiriin.

Samanaikaisesti on syytä arvioida tarkasti vaikutukset pienimuotoiseen mökkivuokraukseen sekä satunnaiseen majoitustoimintaan ja vapaa-ajan asuntoihin liittyviin matkailupalveluihin. Etelä-Savossa nämä ovat matkailun kannalta merkittäviä toimintamuotoja. Intensiivisen kesäsesongin aikana yksityishenkilöiden tai sivutoimisten mökkivuokraajien tarjonnalla on olennainen merkitys kapasiteetin kannalta.

Liiallinen hallinnollinen taakka tai kannattavuuden heikentyminen voi vähentää tarjontaa erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Etelä-Savossa olisi tärkeää arvioida, vahvistaako vero matkailun edellytyksiä vai muodostuuko siitä lisäkustannus tilanteessa, jossa alue pyrkii kasvattamaan kysyntää ja säilyttämään matkailupalvelujen tarjontaa myös pienissä kunnissa ja vapaa-ajan asumiseen nojaavilla alueilla.

5. Hallinnollinen taakka

Maakuntaliitto pitää myönteisenä, että veron hallinnointi on rakennettu arvonlisäverojärjestelmän kaltaiseksi, mikä tekee menettelystä osalle toimijoista tutun.

Erityisesti pienille yrityksille ja satunnaisille majoituksen tarjoajille uusi vero merkitsee kuitenkin lisävelvoitteita. Hallinnollisen kuormituksen minimointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota lain jatkovalmistelussa. Verohallinnon järjestelmävalmius, mukaan lukien OmaVero-palvelun matkailijaveroilmoittaminen, tulee varmistaa ja testata ennen lain voimaantuloa. Digitaalisten alustojen kautta tapahtuvassa majoituksessa on varmistettava, että veron periminen ja erittely asiakkaalle on teknisesti mahdollista.

Kuntanäkökulmasta maakuntaliitto katsoo, että kunnan ensisijaiseksi hallinnolliseksi velvoitteeksi tulisi jäädä veroprosentin ilmoittaminen Verohallinnolle. Tiedottamisen, ohjeistamisen, valvonnan ja verovelvollisten neuvonnan tulee kuulua Verohallinnolle.

6. Vaikutukset alueelliseen kehitykseen

Maakuntaliitto pitää tärkeänä, että lain vaikutuksia alueiden väliseen kilpailuun arvioidaan vielä tarkemmin.

Mikäli matkailualueella vain osa kunnista ottaa veron käyttöön ja osa ei, kuntien väliset kilpailuasetelmat voivat muuttua, matkailukysyntä voi ohjautua eri tavoin ja vaikutukset voivat korostua erityisesti kasvua tavoittelevilla matkailualueilla. Vaikka laki ei menettelyä ohjaisi, tulisi veron käyttöönottoa ja tuoton kohdistamista kuntien päätösvaltaa kunnioittaen koordinoida matkailualueittain, jotta yritysten toimintaedellytykset turvataan yhdenvertaisina koko matkailualueella. Matkailuyrityksillä ja -toimijoilla tulee olla tasapuoliset toimintaedellytykset, eikä vero saa vääristää kilpailua saman matkailualueen kuntien välillä.

7. Matkailijaverotuoton vaikutus kunnan valtionosuuteen

Lakiluonnoksessa käsitellään kuntien valtionosuuksien tasausjärjestelmää, mutta luonnoksesta ei synny varmuutta siitä, kuinka kunnan saama verotuotto vaikuttaisi valtionosuuden määräytymiseen. Ennen lain hyväksymistä tai viimeistään ennen kunnanvaltuustojen ensimmäisiä veronkantopäätöstä tulee selvittää, miten matkailijaveron tuotto vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin ja niiden tasausjärjestelmiin.

8. Kestävä matkailu, sesonkiluonteisuus ja työmatkustaminen

Maakuntaliitto pitää kestävyysnäkökulmaa tärkeänä, mutta katsoo, että esityksessä sitä olisi perusteltua tarkastella nykyistä laajemmin.

Lakiluonnos kohdistuu majoittujiin, vaikka matkailun ympäristö- ja infrastruktuurivaikutuksia syntyy myös päiväkävijöistä. Maakuntaliiton näkemyksen mukaan kestävyys ja kustannusten kohdentumisen näkökulmasta olisi tarpeen arvioida laajemmin matkailun kokonaisvaikutuksia.

Etelä-Savon kannalta olisi todennäköisesti matkailun kestävyyttä tukevaa ja yritysten kannattavuutta parantavaa, jos vero voitaisiin harkinnanvaraisesti ottaa käyttöön vain sesonkikuukausien ajaksi. Matkailun ympärivuotistaminen tai ensivaiheessa kesäsesongin pidentäminen voisi hyötyä siitä, että dynaamisen hinnoittelun ohella verorasite olisi sesongin ulkopuolella kevyempää. Kesäsesonkiin kohdistettava vero tukisi Etelä-Savossa myös työmatkustamista, joka on vilkkaampaa talvikaudella. Maakuntaliitto pitää välttämättömänä, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus kerätä matkailijaveroa kunnallisen päätöksen perusteella vain sesonkikuukausina.

Yhteenveto

Etelä-Savon maakuntaliitto suhtautuu myönteisesti siihen, että kunnille annetaan mahdollisuus päättää matkailijaveron käyttöönotosta ja veron määrästä ja että mahdollinen verotuotto jää kunnille. Viisaasti kohdennettuna ja oikea-aikaisesti käyttöönotettuna verotuotto rakentaa kestävä ja kannattava matkailua, joka tuo elinvoimaa koko aluetalouteen.

Jos laki etenee valmistelussa, maakuntaliitto pitää tärkeänä, että kuntien päätösvalta säilyy vahvana.

Maakuntaliitto korostaa, että Etelä-Savon matkailu on edelleen kasvuvaiheessa oleva elinkeino, joka on viime vuosina joutunut sopeutumaan merkittäviin kriiseihin ja toimintaympäristön muutoksiin. Veron vaikutukset kasvaville matkailualueille, pienille yrityksille, palvelutarjonnan säilymiseen ja alueiden väliseen kilpailuun tulee arvioida tarkasti. Hallinnollinen taakka tulee pitää mahdollisimman kevyenä sekä kuntien että majoittajien kannalta. Järjestämisen toimintavarmuus tulee testata.

Valtionosuusjärjestelmään liittyviä kysymyksiä tulee tarkentaa lain jatkovalmistelussa. Matkailijaveron sesonkiluonteisen käyttöönoton teknistä mahdollisuutta tulee edelleen selvittää. Lisäksi veron toimeenpanossa tulisi varmistaa matkailualuekohtainen koordinaatio ja selkeä viestintä, jotta vero ei heikennä Etelä-Savon houkuttelevuutta kasvavana matkailualueena.

Maakuntaliitto korostaa, että Itä-Suomen matkailun uudistuminen ja kansainvälisen kysynnän vahvistaminen edellyttävät matkailijaveron ohella myös muita valtion konkreettisia tukitoimia, erityisesti saavutettavuuden, markkinoinnin ja yritysten kehittämisedellytysten vahvistamiseksi.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Heini Utunen
maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.